

Buletin - Afaceri Europene

Senatul României / Serviciul Afaceri Europene

Săptămâna 3-7 noiembrie 2025

EVENIMENTUL SĂPTĂMÂNII

Comisia Europeană a adoptat, la 4 noiembrie a.c., Pachetul anual privind extinderea Uniunii Europene, care conține rapoartele de evaluare pentru cei șase parteneri din Balcanii de Vest și Turcia, precum și rapoartele de țară pentru Republica Moldova, Ucraina și Georgia.

Conform documentului, Muntenegru, Albania, Ucraina, Republica Moldova, Serbia, Macedonia de Nord, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Turcia și Georgia își continuă parcursul către Uniunea Europeană.

Situația în statele candidate poate fi rezumată după cum urmează:

- **Muntenegru:** progrese semnificative, patru capitole negociate; obiectiv de încheiere a negocierilor până la sfârșitul lui 2026, cu condiția continuării reformelor.
- **Albania:** patru clustere deschise, reforme în justiție și combaterea corupției; obiectiv de finalizare a negocierilor până în 2027.
- **Ucraina:** în pofida războiului, a finalizat screening-ul și a implementat reforme-cheie; obiectiv de finalizare a negocierilor până la sfârșitul lui 2028, cu accelerarea reformelor fundamentale.
- **Republica Moldova:** progrese importante, screening completat; primul summit UE-Moldova a avut loc în iulie a.c.; obiectiv de finalizare a negocierilor până la începutul lui 2028, cu menținerea ritmului reformelor.
- **Serbia:** polarizarea politică și protestele masive au încetinit reformele; se impune reluarea reformelor în justiție, drepturi fundamentale și libertatea de exprimare.
- **Macedonia de Nord:** necesită acțiuni rapide pentru reforme constituționale, stat de drept și combaterea corupției.
- **Bosnia și Herțegovina:** criza politică și destrămarea coaliției au redus progresul; este necesară finalizarea reformelor în justiție și protecția datelor.
- **Kosovo:** susținere publică puternică; întârzieri instituționale după alegeri; normalizarea relațiilor cu Serbia rămâne esențială.
- **Turcia:** negocieri blocate; îngrijorări privind statul de drept și drepturile fundamentale.
- **Georgia:** proces de aderare blocat; regres democratic sever; este nevoie urgentă de reforme pentru respectarea valorilor UE.

Ritmul reformelor, în special în domeniile democrației, statului de drept și drepturilor fundamentale, influențează direct viteza aderării. Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a declarat: **„Suntem mai angajați ca niciodată să transformăm extinderea UE într-o realitate. O Uniune mai mare înseamnă o Europă mai puternică și mai influentă pe scena globală. Dar extinderea este un proces bazat pe merite. Pachetul nostru oferă recomandări specifice tuturor partenerilor. Le transmitem tuturor: aderarea la UE este o oportunitate unică - o promisiune de pace, prosperitate și solidaritate. Cu reformele corecte și voință politică puternică, partenerii noștri pot valorifica această șansă.”**

În ultimul an s-au înregistrat progrese importante, iar extinderea rămâne un obiectiv politic esențial al Comisiei.

Comisia este pregătită să sprijine eforturile statelor membre de a consolida încrederea publică în proces și de a asigura legitimitatea extinderii. Comunicarea eficientă și contracararea manipulării informațiilor și interferențelor externe, inclusiv dezinformarea, rămân priorități strategice.

Pentru a asigura că noile state membre continuă să respecte standardele statului de drept, democrației și drepturilor fundamentale, viitoarele Tratat de Aderare vor include prevederi mai stricte împotriva abandonării angajamentelor asumate în cadrul negocierilor.

[Detalii aici](#)

Pachetul privind extinderea a generat reacții imediate din partea liderilor statelor vizate, dar și a statelor membre, inclusiv România.

- **Euronews a reunit liderii Albaniei, Moldovei, Muntenegrului, Macedoniei de Nord, Serbiei și Ucrainei, alături de Președintele Consiliului European și comisarul pentru vecinătate și extindere al UE, într-un summit în premieră, desfășurat la Bruxelles și online**, în contextul publicării raportului anual al Comisiei Europene privind extinderea.

Prezentăm o sinteză a principalelor subiecte abordate de liderii participanți la summit, care reflectă atât progresele, cât și provocările țărilor candidate în procesul de aderare la UE

Albania și-a reafirmat angajamentul de a adera la UE până în 2030, prim-ministrul Edi Rama declarând că țara sa este „cea mai euro-optimistă națiune din Europa”. Procesul de aderare a fost accelerat în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei, considerat de Rama “un moment de trezire pentru Bruxelles”. Albania își propune să încheie negocierile de aderare până la sfârșitul anului 2027, urmând ca parlamentele naționale ale UE să ratifice decizia până în 2030, un calendar ambițios, dar realizabil. Printre principalele provocări se numără lupta împotriva corupției, pentru susținerea căreia Albania a creat autoritatea specială SPAK și a implementat instrumente legislative eficiente.

Albania este singura țară candidată la UE care utilizează inteligența artificială pentru a armoniza legislația internă cu legislația europeană, în vederea accelerării procesului de aderare. Prim-ministrul Edi Rama l-a prezentat *ministrul IA, Diella*, care va gestiona lupta împotriva corupției și va sprijini implementarea, până în 2027, a unui sistem de achiziții publice complet digitalizat, bazat pe inteligență artificială, care va asigura un nivel sporit de transparență, eficiență și acuratețe.

De asemenea, Rama a subliniat că Albania a realizat un model unic în regiune pentru garantarea independenței justiției.

Împreună cu Muntenegru, Albania este considerată un “frontrunner” în procesul de aderare la UE, însă președintele Rama a solicitat evitarea comparațiilor directe, subliniind că fiecare țară trebuie să-și urmeze propriul drum și să-și îndeplinească propriile obligații.

Președintele **Serbiei**, Aleksandar Vučić, a reiterat angajamentul țării sale de a continua implementarea reformelor necesare aderării la UE, în ciuda diferențelor de abordare în planul politicii externe.

Serbia, cu 6,6 milioane de locuitori, este candidată la UE din 2009, însă negocierile au fost dificile, în special în domeniul libertății presei, reformelor electorale și asigurarea unui cadru legal favorabil pentru funcționarea ONG-urilor.

Politica externă a Serbiei a provocat îngrijorare, inclusiv prin prezența lui Vučić la parada militară rusă din 9 mai a.c., și prin prisma relațiilor sale cu China. Serbia nu a susținut sancțiunile UE împotriva Rusiei, Vučić considerând că acestea sunt ineficiente și au efecte negative asupra cetățenilor obișnuiți. În schimb, președintele Serbiei a subliniat performanța economică a țării, evidențiind reducerea datoriei publice de la 79% din PIB în 2014 la 43% în prezent.

Muntenegru este considerat cel mai bine poziționat stat dintre statele candidate, iar Comisia Europeană estimează că negocierile ar putea fi încheiate până la sfârșitul anului 2026. Aderarea Muntenegrului ar transmite un semnal puternic partenerilor din Balcanii de Vest: perspectiva extinderii Uniunii Europene rămâne credibilă și este realizabilă.

Republica Moldova, sub conducerea președintei Maia Sandu, rămâne ferm angajată pe calea integrării europene și are șanse reale de a finaliza negocierile de aderare până în 2028, cu condiția accelerării reformelor. Totuși, interferența Rusiei și obstacolele politice interne, inclusiv veto-urile din partea unor state membre UE, reprezintă riscuri semnificative. Maia Sandu a salutat aprecierile Comisiei Europene privind progresele Republicii Moldova, dar a cerut „un calendar clar al aderării și eliminarea obstacolelor artificiale”, subliniind că „dacă UE devine mai creativă, poate găsi o soluție pentru a evita blocajele”, făcând referire la veto-ul Ungariei, care afectează indirect parcursul european al țării.

Raportul de extindere pentru **Georgia** a fost cel mai critic, subliniind necesitatea respectării drepturilor fundamentale ale omului și consolidării protejării libertăților de expresie și de asociere ale societății civile.

Macedonia de Nord se confruntă cu blocaje artificiale în procesul de aderare și presiuni din partea Bulgariei, ceea ce a generat frustrări interne și critici privind principiile de reciprocitate în UE. Prim-ministrul Hristijan Mickoski a criticat blocajele și presiunile din partea Bulgariei, avertizând că utilizarea veto-ului subminează valorile fondatoare ale UE și provoacă frustrare în rândul cetățenilor. În ciuda obstacolelor, Mickoski a reafirmat angajamentul strategic al țării față de UE și importanța pentru Europa a integrării Balcanilor de Vest.

În pofida dificultăților generate de invazia Rusiei și a blocajelor impuse de Ungaria în procesul de aderare, **Ucraina** a continuat să avanseze pe calea integrării europene. „Ucraina și-a demonstrat angajamentul față de parcursul său european, făcând progrese în reformele esențiale”, a declarat Comisarul european Marta Kos, subliniind că este esențial ca acest ritm să fie menținut și să fie evitat orice risc de regres, în special în domeniul luptei anticorupție.

Președintele ucrainean Volodymyr Zelenskiy a criticat veto-ul Ungariei, considerându-l un sprijin indirect pentru Rusia, și și-a exprimat speranța ca Ucraina să devină membru al UE înainte de 2030. Volodimir Zelenski a salutat raportul Comisiei Europene, afirmând: „Ne așteptăm la acțiuni decisive din partea Uniunii Europene pentru depășirea tuturor obstacolelor artificiale, în vederea unei Europe puternice și unite.”

Comisarul european Marta Kos a criticat veto-ul Ungariei împotriva continuării procesului de aderare al Ucrainei, subliniind că blocarea pașilor următori nu este corectă și că țările candidate trebuie să continue reformele, indiferent de opoziția din Consiliul European. Kos s-a pronunțat împotriva creării unei „clase diferite” de membri, în care noii membri nu ar avea drept de veto deplin, și a criticat Serbia pentru politica sa externă doar parțial aliniată la UE, considerând inacceptabil sprijinul pentru regimul rus și refuzul sancțiunilor împotriva Moscovei. În același timp, Kos a apreciat că protestele din Serbia reprezintă o manifestare a democrației și a subliniat că UE are acum șanse reale de a include noi membri în următorii ani, consolidând unitatea Europei.

Detalii aici

[Live - As it happened: Leaders debate Europe's future at Euronews' enlargement summit](#)

Reacția României privind raportul de aderare la UE

- **Ministerul Afacerilor Externe al României** a salutat reafirmarea de către Comisia Europeană a extinderii Uniunii Europene ca instrument geopolitic esențial pentru securitatea, prosperitatea și unitatea Europei, bazată pe valori și identitate comune.

România apreciază menținerea principiilor meritocratice în procesul de extindere și sprijină apelul Comisiei către statele candidate de a continua reformele în spiritul statului de drept, al respectării drepturilor fundamentale și al orientării geopolitice proeuropene.

MAE a salutat progresele accelerate ale Republicii Moldova în procesul de aderare la UE, remarcând angajamentul ferm al autorităților de la Chișinău, confirmat prin alegerile parlamentare din septembrie a.c., care au generat o majoritate proeuropeană stabilă. România sprijină finalizarea negocierilor de aderare până la începutul anului 2028, considerând Republica Moldova pregătită pentru deschiderea clusterelor 1 (Elemente fundamentale), 2 (Piață internă) și 6 (Relații externe), și își exprimă așteptarea ca până la finalul anului 2025 să fie deschise toate clusterele de negociere.

În egală măsură, România apreciază progresele semnificative realizate de Ucraina pe calea aderării la Uniunea Europeană și își reafirmă sprijinul ferm pentru parcursul european al acestei țări. În concordanță cu evaluările Comisiei, România susține deschiderea rapidă a negocierilor cu Ucraina asupra clusterului 1 (Elemente fundamentale), precum și avansarea procesului către deschiderea celorlalte cluster.

Totodată, România salută avansul statelor din Balcanii de Vest, în special al Muntenegrului și Albaniei, și sprijină intensificarea cooperării cu Turcia, ca stat candidat și partener strategic al UE, în conformitate cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024.

MAE a subliniat, de asemenea, importanța includerii pentru prima dată în Pachetul Extindere 2025 a unei Abordări strategice pentru o regiune sigură și stabilă a Mării Negre, care vizează consolidarea conectivității, securității și creșterii economice, prin legarea

Europei de Caucazul de Sud și Asia Centrală. Această inițiativă va întări rolul geopolitic al Uniunii Europene și va genera beneficii concrete pentru statele riverane și partenerii regionali.

- **Ministrul afacerilor externe, Oana Țoiu, a avut consultări politice cu ministrul afacerilor externe al Republicii Turcia, Hakan Fidan, cu prilejul vizitei oficiale întreprinse la invitația oficialului turc (7 noiembrie a.c., Ankara).**

Oana Țoiu a reafirmat sprijinul ferm al României pentru menținerea și aprofundarea dialogului UE - Turcia, evidențiind importanța continuării unei traiectorii constructive în procesul de aderare al Turciei, pe baza valorilor și principiilor europene; și a subliniat că Parteneriatul UE-Turcia reprezintă un element strategic major pentru stabilitatea regională și pentru consolidarea cooperării la Marea Neagră, domeniu în care România, Turcia și Bulgaria acționează coordonat.

Totodată, ministrul român al afacerilor externe a evidențiat rolul Turciei ca partener esențial al Uniunii Europene în domenii precum securitatea, economia și gestionarea provocărilor regionale, reiterând angajamentul României de a sprijini o relație UE-Turcia bazată pe cooperare și încredere reciprocă.

- **Secretarul de stat pentru afaceri europene, Orientul Mijlociu și Africa, Clara Staicu, a avut consultări politico-diplomatice cu Josip Brkić, ministrul adjunct al afacerilor externe al Bosniei și Herțegovinei (4 noiembrie a.c., Sarajevo).**

În cadrul discuțiilor, **secretarul de stat a reafirmat sprijinul ferm și constant al României pentru avansarea Bosniei și Herțegovinei pe calea integrării europene, subliniind necesitatea ca procesul de extindere al UE să rămână clar, transparent și riguros, atât pentru Balcanii de Vest, cât și pentru Republica Moldova și Ucraina.**

Clara Staicu a reiterat disponibilitatea României de a oferi expertiză și bune practici în sprijinul autorităților de la Sarajevo, în baza experienței proprii de aderare.

Secretarul de stat român a evidențiat totodată, angajamentul României față de securitatea Bosniei și Herțegovinei și a Balcanilor de Vest, reflectat prin rolul de stat lider al misiunii EUFOR Althea, al cărei comandament este deținut în 2025 de generalul-maior Florin Barbu.

Concluzionând, extinderea rămâne un obiectiv prioritar pe agenda UE, iar aderarea unor state membre este tot mai aproape de realitate. Progresele înregistrate aduc beneficii atât statelor candidate, cât și statelor membre UE, promovând prosperitatea, democrația, securitatea și stabilitatea, și creând noi oportunități pentru cetățeni și mediul de afaceri, inclusiv prin investiții strategice și acces la piața unică.

Integrarea graduală a țărilor candidate în Piața Unică consolidează legăturile cu Uniunea chiar înainte de aderare: *Planul de Creștere de 6 miliarde Euro pentru Balcanii de Vest, Planul de Creștere de 1,9 miliarde Euro pentru Moldova, și Facilitățile de 50 miliarde Euro pentru Ucraina permit progresul reformelor și consolidarea legăturilor cu UE.*

Extinderile anterioare au demonstrat impactul pozitiv al procesului: *aderarea celor 10 țări în 2004 a dublat standardele de viață, a redus șomajul aproape la jumătate și a creat milioane de locuri de muncă, consolidând totodată economia UE și piața unică.*

Consiliul UE va analiza recomandările Comisiei și va decide etapele următoare ale procesul de extindere.

Detalii aici

- ✓ [Vizita oficială în Turcia a ministrului afacerilor externe, Oana Toiu](#)
- ✓ [MAE salută publicarea Pachetului anual privind extinderea Uniunii Europene](#)
- ✓ [Consultările politico-diplomatice ale secretarului de stat pentru afaceri europene, Orientul Mijlociu și Africa, Clara Staicu cu ministrul adjunct al afacerilor externe al Bosniei și Herțegovina, Josip Brkić - Sarajevo, 4 noiembrie 2025](#)

DECIZII ȘI ACTE RECENTE ALE UNIUNII EUROPENE

- ✚ Comisia Europeană a anunțat o **finanțare totală de 2,9 miliarde euro pentru 61 de proiecte tehnologice de vârf care sprijină obiectivul UE de zero emisii nete.** Finanțarea provine din Fondul pentru inovare, utilizând veniturile generate de schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS), și urmărește accelerarea implementării tehnologiilor de decarbonizare și consolidarea poziției Europei ca lider tehnologic.

În primii 10 ani de funcționare, aceste proiecte ar putea reduce aproximativ 221 milioane de tone de CO₂ echivalent. Concret, această cantitate de CO₂ este aproximativ egală cu emisiile pe un an ale 9,9

milioane de mașini obișnuite din Europa, contribuind direct la obiectivul UE de a atinge neutralitatea climatică până în 2050.

Răspunsul masiv la cererea de propuneri (359 de candidaturi, solicitând 21,7 miliarde EUR) confirmă maturitatea sectorului european al tehnologiilor cu emisii reduse și angajamentul ferm al UE de decarbonizare, în conformitate cu Pactul pentru o industrie curată.

Proiectele selectate acoperă 19 sectoare industriale în 18 țări, de la industriile mari consumatoare de energie și producția de energie regenerabilă, până la mobilitate și clădiri cu emisii reduse, tehnologii curate și gestionarea industrială a carbonului.

Dintre acestea, *proiectul care va fi implementat în România este CARBON HUB CPT01*, care prevede instalarea unei unități comune de captare a CO₂ pentru două fabrici vecine de ciment și var. CO₂-ul captat va fi transportat printr-o conductă nou construită și stocat permanent într-un *sit onshore* modernizat din România. Prin aceste măsuri, proiectul promovează producția de ciment și var cu emisii reduse de carbon, iar *conducta este aliniată strategic cu viitoarea rețea trans-europeană de transport al CO₂*.

[Detalii aici](#)

La Conferința ONU privind schimbările climatice COP30, care se va desfășura la Belém (Brazilia, 10-21 noiembrie a.c.), Uniunea Europeană își va reafirma angajamentul ferm față de acțiunea climatică.

Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a declarat: „La COP30, vom reafirma angajamentul nostru ferm față de Acordul de la Paris. Tranziția globală către energie curată este deja în curs și este ireversibilă. Prioritatea noastră este ca această tranziție să fie echitabilă, incluzivă și justă. Pentru a îndeplini acest obiectiv comun, trebuie să ținem cont de diversitatea realităților naționale și să colaborăm pentru a obține rezultate concrete.”

La COP30, Uniunea Europeană va susține accelerarea tranziției globale către energie curată, limitarea creșterii temperaturii globale la 1,5°C și punerea în aplicare integrală a angajamentelor asumate în cadrul conferințelor COP. Aceasta include implementarea concluziilor primei evaluări globale (Global Stocktake - GST) prevăzute de Acordul de la Paris, precum și realizarea angajamentelor de a tripla capacitatea instalată de energie regenerabilă și de a dubla rata globală de îmbunătățire a eficienței energetice până în 2030.

Echipa de negociere a UE va urmări, de asemenea, să ajungă la un acord privind indicatorii de adaptare climatică în cadrul *UAE-Belém Framework for Global Climate Resilience*, care sprijină statele lumii să își urmărească progresul și să își consolideze pregătirea pentru schimbările climatice.

Un alt element important la COP30 este finanțarea climatică. *Roadmap-ul Baku to Belém*, prezentat de Azerbaidjan și Brazilia, va reprezenta o oportunitate strategică de creștere a finanțării pentru țările în curs de dezvoltare la cel puțin 1,3 trilioane USD pe an până în 2035, cu implicarea tuturor actorilor, acordând o atenție specială țărilor vulnerabile, în special celor mai puțin dezvoltate și insulelor mici în curs de dezvoltare.

Ca cel mai mare contribuitor la finanțarea publică pentru climă, UE și statele sale membre au oferit în 2024 31,7 miliarde euro din surse publice și au mobilizat suplimentar 11 miliarde euro din finanțare privată.

Context

Conferința din acest an va urmări, în special, implementarea GST și a recentului Raport de Sinteză al ONU privind noile planuri climatice naționale, denumite Contribuții Determinate la Nivel Național (NDC). Toate părțile COP au fost invitate să-și prezinte noile NDC-uri înainte de COP30. Noul NDC al UE, care va fi depus la Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC), vizează reducerea netă a emisiilor de GES cu 66,25–72,5% față de nivelurile din 1990 până în 2035, acoperind toate sectoarele economiei și toate tipurile de gaze cu efect de seră. Aceasta reprezintă o etapă ambițioasă pe drumul către o reducere netă de 90% până în 2040 față de nivelurile din 1990, pregătind calea pentru neutralitatea climatică a UE până în 2050.

În domeniul prețului carbonului și al piețelor, Președinția COP30 intenționează să lanseze Coaliția Deschisă pentru Piețe de Carbon Conforme, care va reuni țări și jurisdicții care deja implementează mecanisme de preț al carbonului sau fac progrese concrete în această direcție.

[Detalii aici](#)

- ✚ **Comisia Europeană a lansat, la 5 noiembrie a.c., un set de propuneri menite să accelereze dezvoltarea rețelei europene de trenuri de mare viteză** și să stimuleze investițiile în combustibili cu emisii reduse de carbon. Scopul este crearea unui sistem de transport mai eficient, interconectat și sustenabil în întreaga Uniune Europeană.

Principalele obiective ale planului de acțiune pentru trenurile de mare viteză includ: reducerea semnificativă a timpilor de călătorie între capitalele europene (ex.: Copenhaga-Berlin: 7h → 4h; Paris-Roma: 10h50 → 8h45); dezvoltarea de noi legături transfrontaliere, precum Lisabona-Madrid-Paris și Tallinn-Riga-Vilnius-Varșovia; eliminarea blocajelor la frontiere și extinderea infrastructurii pentru viteze de peste 250 km/h, acolo unde este fezabil economic; crearea unei strategii financiare coordonate și îmbunătățirea condițiilor pentru operatorii feroviari (ex.: sisteme integrate de rezervare și ticketing); consolidarea guvernantei la nivelul UE prin standarde și procese de autorizare armonizate. Pe lângă avantajele de viteză și confort, inițiativa va reduce traficul rutier și va stimula turismul și economiile regionale. În paralel, planul pentru investiții sustenabile în transport vizează creșterea producției și utilizării combustibililor regenerabili în aviație și transportul maritim, pentru a atinge țintele *RefuelEU Aviation* și *FuelEU Maritime*. Până în 2035, vor fi necesare circa 20 milioane tone de combustibili sustenabili, cu investiții estimate la 100 miliarde euro.

[Detalii aici](#) 🇬🇧 🇵🇹

- ✚ **Eurodeputații și Consiliul UE au ajuns la un acord privind măsurile de consolidare a sprijinului UE pentru investițiile în securitate și apărare.**

Ca parte a *Planului ReArm Europe*, măsurile convenite recent între PE și Președinția daneză a Consiliului, urmăresc consolidarea bazei tehnologice și industriale de apărare a Europei prin canalizarea fondurilor UE către sectorul de apărare.

Acestea includ majorarea finanțării investițiilor în apărare prin modificarea unor programe existente: *Strategic Technologies for Europe Platform (STEP)*, *Horizon Europe*, *Fondul European de Apărare (EDF)*, *Digital Europe Programme (DEP)* și *Connecting Europe Facility (CEF)*.

Eurodeputații au susținut extinderea măsurilor și pentru creșterea rezilienței, incluzând protecția infrastructurii critice, răspunsul la dezastre, integritatea alegerilor și securitatea cibernetică a infrastructurii digitale critice.

Totodată, noile măsuri vor sprijini industria de apărare a Ucrainei, care va putea participa la Fondul European de Apărare.

Programul Horizon Europe va sprijini aplicațiile civile cu potențial militar (dual-use), avansând în același timp utilizarea lor civilă, în cadrul unei derogări specifice de la actualul Cadru Financiar Multianual (MFF).

În cadrul STEP, „tehnologiile de apărare” vor fi adăugate ca un al patrulea sector strategic, sprijinul vizând și IMM-urile care nu au acces la finanțare bancară, inclusiv start-up-urile și companiile mici și mijlocii.

[Detalii aici](#) 🇬🇧 🇵🇹

- ✚ **Parlamentul European a adoptat un raport privind implementarea Acordului de Comerț și Cooperare (TCA) UE-Marea Britanie, subliniind necesitatea unei cooperări consolidate în domeniul securității și apărării, în special în fața amenințărilor convenționale și hibride.**

Eurodeputații recomandă stabilirea unor instrumente juridice care să maximizeze cooperarea și salută rolul Marii Britanii în coordonarea unui răspuns european unitar la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei.

În domeniul comerțului, eurodeputații propun o bază de date comună privind fraudele în comerțul electronic, proceduri vamale simplificate și scheme pentru operatori de încredere, pentru a sprijini IMM-urile și fluxul neîntrerupt de bunuri critice. În ceea ce privește serviciile, se recomandă simplificarea procedurilor de viză și reducerea costurilor pentru profesioniștii transfrontalieri.

Raportul evidențiază necesitatea unei cooperări consolidate în servicii financiare, reformarea OMC și monitorizarea divergențelor legislative printr-un observator UE-Marea Britanie. Referitor la Irlanda de Nord, se subliniază importanța menținerii accesului la piața unică a UE și la piața internă a Regatului Unit, protejând economia insulară și evitând apariția unei „hard border”.

Raportul va fi supus votului plenului Parlamentului European în sesiunea din 24–27 noiembrie.

[Detalii aici](#) 🇬🇧 🇵🇹

- ✚ **Comisia pentru libertăți civile a Parlamentului European, avertizează că situația de criză a statului de drept din Ungaria se adâncește; solicită Consiliului să aplice sancțiuni, și Comisiei să ia măsuri în ceea ce privește încălcările persistente ale valorilor UE de către Ungaria.**

[Detalii aici](#) 🇬🇧 🇷🇺

- ✚ **Votul prin împuternicit în plenul Parlamentului în timpul sarcinii și după naștere**

Comisia pentru afaceri constituționale a prezentat o propunere care să permită eurodeputaților să voteze în plen prin împuternicit, în timpul sarcinii și în lunile următoare, după naștere.

În conformitate cu propunerea de revizuire a Legii electorale a UE, în aceste situații, persoana respectivă poate opta pentru delegarea dreptului său de vot în plen, unui alt deputat european, pentru o perioadă maximă de trei luni înainte de data estimată a nașterii și șase luni după aceasta.

Propunerea urmărește să introducă o excepție clar definită de la regula actuală potrivit căreia toate voturile în sesiunile plenare ale Parlamentului trebuie exprimate personal.

[Detalii aici](#) 🇬🇧 🇷🇺

ACTIVITATI EUROPENE ALE PARLAMENTELOR NATIONALE¹

- ✚ **Consolidarea rolului parlamentelor naționale în procesul decizional UE: claritate și coerență în aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității pentru consolidarea democrației și eficienței UE**

Raportul adoptat de Comisia pentru Afaceri Constituționale a Parlamentului European, la 4 noiembrie a.c., reafirmă importanța principiilor subsidiarității și proporționalității, propune definirea unor concepte comune, asigurarea aplicării coerente și îmbunătățirea fluxului de lucru între instituțiile UE și autoritățile naționale.

Documentul recomandă extinderea termenului pentru transmiterea opiniilor prin Sistemul de Alertă Timpurie de la opt la douăsprezece săptămâni; crearea unui „hub unic pentru subsidiaritate” pentru transmiterea opiniilor și urmărirea răspunsurilor Comisiei; organizarea unei Săptămâni Europene anuale care să reunească membrii Parlamentului European, parlamentari naționali și regionali și reprezentanți ai Comisiei, precum și a unor întâlniri informale trimestriale între europarlamentari și parlamentari naționali.

De asemenea, eurodeputații încurajează statele membre să promoveze o participare mai activă a parlamentelor în elaborarea pozițiilor naționale exprimate în Consiliu.

Raportul solicită Comisiei să analizeze utilizarea limitată a capacității de control a parlamentelor naționale, în special în contextul procedurilor de „cartonaș galben” și „cartonaș portocaliu”, și **sprijină introducerea unui „cartonaș verde”.** Acest mecanism ar acorda parlamentelor naționale un rol proactiv, permițându-le să propună colectiv inițiative legislative, nu doar să reacționeze la propunerile Comisiei.

Raportul evidențiază, de asemenea, potențialul utilizării inteligenței artificiale în acest context.

- ✚ La sfârșitul lunii octombrie, **Consiliul Național al Slovaciei a găzduit două întâlniri bilaterale cu reprezentanți ai Ucrainei, reafirmând sprijinul pentru parcursul european al Ucrainei și consolidarea cooperării interparlamentare.**

Membrii Comisiei pentru Afaceri Europene a Consiliului Național al Slovaciei au discutat cu delegația ucraineană condusă de ministrul adjunct al Afacerilor Externe, Yehven Perebyinis, despre progresul Ucrainei în integrarea europeană, reformele în curs și provocările de securitate și umanitare generate de agresiunea Rusiei. Perebyinis a mulțumit Slovaciei pentru sprijinul politic, umanitar și tehnic și a confirmat redeschiderea Consulatului Ucrainei la Prešov, subliniind angajamentul Ucrainei de a respecta criteriile de aderare, în ciuda războiului în desfășurare. În cadrul discuțiilor, părțile au abordat și problema copiilor ucraineni răpiți, asistența umanitară, precum și cooperarea în domeniile energiei și transporturilor, insistând pe consolidarea dialogului parlamentar.

Pe 28 octombrie, președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Ján Ferenčák, s-a întâlnit cu Anatolii Kostiukh, președintele Grupului parlamentar de prietenie Slovacia-Ucraina din cadrul Verkhovna Rada. Ferenčák a subliniat importanța diplomației parlamentare în consolidarea politicii europene și externe a Slovaciei și a reiterat sprijinul pentru integrarea europeană a Ucrainei.

¹ Sursa: https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/parliaments/news_parliaments

✚ **Comisarul european pentru buget, Piotr Serafin, a prezentat Parlamentului Republicii Elene propunerea Comisiei Europene privind Cadrul Financiar Multianual 2028–2034**
(Atena, 30 octombrie a.c.)

Bugetul propus, de 2 trilioane euro (1,26% din PIB-ul UE), se concentrează pe trei piloni: *implementarea Planurilor Naționale și Regionale de Parteneriat, noul Fond European pentru Competitivitate și acțiunea externă a Uniunii.*

Planurile de parteneriat vor combina reforme și investiții, cu alocări de 865 miliarde euro pentru coeziune, agricultură, pescuit, securitate, migrație, gestionarea frontierelor și politici sociale. Bugetul prevede și de 296 miliarde euro pentru sprijinirea fermierilor și pescarilor, precum și un instrument financiar pentru răspuns rapid la dezastre sau urgențe.

Vice-ministrul elen al Afacerilor Externe, Haris Theocharis, a subliniat importanța coeziunii geografice și sociale, a dezvoltării rurale și a introducerii progresive de noi resurse proprii, în timp ce comisarul Serafin a evidențiat că bugetul reflectă alegerile strategice în domeniul securității, apărării și competitivității, menținând politica de coeziune și agricultura ca piloni stabili.

Propunerea mai include reducerea numărului de subprograme individuale pentru o flexibilitate mai mare în cheltuirea fondurilor, Fondul pentru Competitivitate și instrumentul financiar „Global Europe” pentru acțiuni externe ale UE.

✚ **Comisia pentru afaceri externe a Riksdag-ului a organizat o audiere publică dedicată Programului de lucru al Comisiei Europene pentru anul 2026. La eveniment a participat comisarul european suedez Jessika Roswall, invitată să prezinte principalele inițiative legislative și să răspundă întrebărilor parlamentarilor suedezi.**
(3 noiembrie a.c., Suedia)

Comisarul Roswall a oferit o prezentare generală a priorităților politice și legislative ale Comisiei Europene pentru 2026, în concordanță cu liniile directoare pentru perioada 2024–2029.

În calitate de comisar responsabil pentru mediu, reziliența apei și economie circulară, Jessika Roswall a detaliat noile inițiative privind economia circulară, bioeconomia și gestionarea durabilă a resurselor de apă.

Deputații au adresat întrebări referitoare la politica de mediu și climă, politica externă și de securitate, sprijinul pe termen lung pentru Ucraina, democrația și statul de drept, precum și la echilibrul dintre competitivitate și acțiunea climatică.

Programul de lucru al Comisiei este în prezent analizat de Comisia pentru afaceri externe a Riksdag-ului, iar o dezbatere publică în plen este planificată pentru data de 10 decembrie a.c..

✚ **Președinta Camerei Reprezentanților a Ciprului, E.S. dna Annita Demetriou, a primit o delegație a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJEU), condusă de președintele acesteia, dl Koen Lenaerts, aflată în vizită oficială în Cipru** (4 noiembrie a.c.).

În cadrul discuțiilor, părțile au evidențiat rolul central al CJEU în asigurarea interpretării și aplicării unitare a dreptului UE, precum și în protejarea statului de drept și a valorilor fundamentale ale Uniunii. Annita Demetriou a subliniat că doar printr-o abordare comună, respect reciproc și coerență, valorile europene pot servi tuturor cetățenilor fără excepție, asigurând protecția democrației, statului de drept și drepturilor omului. Ea a mai evidențiat responsabilitatea tuturor instituțiilor de a consolida încrederea publică și de a promova politici care susțin justiția, solidaritatea și egalitatea de șanse, contribuind astfel la coeziunea socială și stabilitatea democratică.

De asemenea, a avut loc o întâlnire cu Comisia pentru Afaceri Juridice, Justiție și Ordine Publică, în cadrul căreia s-au discutat rolul parlamentelor naționale în procesul legislativ al UE și importanța implicării lor în procesul decizional european.

CORRESPONDENȚĂ DE LA BRUXELLES - Reprezentantul permanent al Senatului pe lângă Parlamentul European

✚ **În data de 16 octombrie a.c., președinta comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital, Maria-Gabriela Horga, a reprezentat Senatul la reuniunea interparlamentară la nivel de comisii cu tema Impozitarea activităților digitale la nivel național și internațional, în contextul evoluțiilor la nivelul OCDE/G20, organizată de Subcomisia pentru chestiuni fiscale / FISC a Parlamentului European.**

Evenimentul a reunit reprezentanți ai parlamentelor naționale din 13 state membre, administrațiilor fiscale, Comisiei Europene și experți în domeniu.

Directorul Direcției de impozitare directă, coordonare fiscală, analiză economică și evaluare din cadrul Direcției Generale pentru Taxe și Uniunea Vamală (DG TAXUD), a subliniat că impozitarea echitabilă a economiei digitale reprezintă o prioritate strategică pentru Comisia Europeană, care urmărește adaptarea sistemului fiscal la realitățile economice.

Comisia a prezentat încă din 2018, inițiativa privind impozitul pe servicii digitale (DST), care a stimulat procesul internațional OCDE/G20 privind impozitarea economiei digitale. În timp ce *Pilonul II privind impozitul minim global progresa, Pilonul I, referitor la realocarea profiturilor, este temporar suspendat.*²

Comisia Europeană sprijină reluarea discuțiilor și rămâne angajată într-o soluție multilaterală coordonată, în contextul declarației G7 din 2025, care confirmă coexistența Pilonului II cu regimul fiscal al SUA, reducând tensiunile comerciale și consolidând cooperarea internațională. În această etapă, Comisia nu intenționează să propună o nouă taxă digitală la nivelul UE, concentrându-se pe finalizarea procesului OCDE și reiterând dreptul statelor membre de a adopta politici fiscale care să asigure echitate și impozitare justă în economia digitală.

În cadrul discuțiilor, s-au analizat motivele implementării sau neimplementării unei taxe pe servicii digitale, alegerea bazei de impozitare și a cotei aplicate, precum și dificultățile întâmpinate.

Directorul general privind impozitarea din cadrul Ministerului Finanțelor spaniol a prezentat DST-ul aplicat în Spania din 15 ianuarie 2021, de natură indirectă, cu o cotă de 3% asupra veniturilor din publicitate online, intermediere digitală și transmiterea de date. Taxa se aplică companiilor mari cu venituri globale de peste 750 milioane EUR și venituri impozabile în Spania de peste 3 milioane EUR, iar veniturile din DST au crescut constant între 2021 și 2024. DST-ul spaniol rămâne în vigoare ca măsură tranzitorie, cu un nivel scăzut de litigii și aplicare stabilă.

Italia a introdus DST în 2020, cu caracter tranzitoriu, aplicând aceeași cotă de 3% pe veniturile din servicii digitale pentru companii mari, în așteptarea unei soluții internaționale coordonate. DST-ul italian a fost conceput ca o măsură tranzitorie, urmând a fi abrogat odată cu intrarea în vigoare a unei soluții internaționale (Pilonul I). De asemenea, Italia a semnat un acord cu SUA pentru a evita măsuri de retorsiune comercială și pentru a acorda credite fiscale compensatorii firmelor plătitoare, susținând în continuare o soluție globală OCDE/G20.

Portugalia nu aplică în prezent o taxă națională, preferând soluția multilaterală OCDE/G20. Autoritatea Fiscală și Vamală portugheză participă activ la definirea unui cadru comun, subliniind că o eventuală taxă trebuie să asigure modernizarea fiscală, concurență echitabilă și recunoașterea valorii create de utilizatori, evitând tensiunile comerciale și transferul costurilor asupra consumatorilor.

România susține o abordare coerentă, multilaterală și echitabilă a procesului de impozitare a economiei digitale, în deplină concordanță cu inițiativele derulate sub egida OCDE/G20 în cadrul proiectului BEPS 2.0, și cu legislația Uniunii Europene. Aceste demersuri trebuie să asigure o distribuție echitabilă a drepturilor de impozitare între state, să prevină erodarea bazei fiscale și transferul profiturilor, precum și să promoveze un mediu concurențial corect, adaptat noilor realități economice generate de digitalizare.

Reprezentanta EU Tax Observatory a explicat că DST-urile sunt măsuri tranzitorii, apărute pe fondul stagnării reformei fiscale internaționale și al dificultății adaptării reglementărilor clasice la economia digitală. Acestea pot genera venituri suplimentare, dar au limitări: impozitează veniturile brute, pot

² Reforma fiscală internațională promovată de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și G20, prin **Cadrul Incluziv privind Eroziunea Bazei de Impozitare și Transferul Profiturilor (BEPS)**, urmărește adaptarea sistemului global de impozitare la realitățile economiei digitale.

Problema abordată: multinaționalele profitabile pot folosi **scheme legale pentru a-și reduce artificial impozitele**, transferând **profitul în jurisdicții cu taxe mici sau zero**.

Soluția convenită, denumită **Two-Pillar Solution**, are ca obiectiv combaterea transferului profiturilor către jurisdicții cu impozitare redusă și asigurarea unei repartizări echitabile a veniturilor fiscale între state.

Pilonul I vizează reatribuirea drepturilor de impozitare, permițând statelor în care marile companii multinaționale își desfășoară activitatea economică să impoziteze o parte din profiturile acestora, chiar în absența prezenței fizice a companiei. Reforma se aplică celor mai mari și mai profitabile grupuri și urmărește repartizarea unei părți din profitul rezidual către țările de piață, în funcție de veniturile generate pe aceste piețe. Implementarea Pilonului I se află în fază de negociere la nivelul OCDE, urmând a fi aplicată după adoptarea cadrului final de implementare.

Pilonul II introduce o rată minimă efectivă globală de impozitare de 15% pentru grupurile multinaționale cu venituri consolidate de peste 750 milioane de euro. Scopul este de a limita mutarea profiturilor către jurisdicții cu impozitare redusă și de a crea condiții echitabile de concurență fiscală. Uniunea Europeană a transpus Pilonul II prin *Directiva (UE) 2022/2523, privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare pentru grupurile de întreprinderi multinaționale și pentru grupurile interne de mari dimensiuni în Uniune*, urmând ca toate statele membre să implementeze treptat aceste norme.

Prin aplicarea celor doi piloni, sistemul fiscal internațional se orientează către o impozitare mai echitabilă, bazată pe locul real de desfășurare a activităților economice.

duce la dublă impunere, afectează consumatorii și creează fragmentare. Se recomandă reforme structurale, precum impozitarea profiturilor, aplicarea principiului repartizării și modernizarea regulilor privind prezența fiscală.

Reprezentanța *Tax Foundation Europe* a analizat critic taxele pe serviciile digitale din perspectiva eficienței fiscale și a impactului economic. DST-urile, fiind aplicate asupra veniturilor, ignoră rentabilitatea și creează o povară fiscală disproporționată pentru companiile cu marje mici. În plus, pragurile de venituri limitează aplicarea taxei doar la marile companii, generând avantaje competitive pentru firmele sub prag și distorsiuni pe piață.

Conform studiilor recente, costul DST-urilor este transferat în mare parte asupra consumatorilor europeni și determină reacții de retorsiune din partea SUA, fiind percepute ca discriminatorii față de companiile americane. Veniturile generate sunt reduse (sub 1% din veniturile bugetare totale), iar complexitatea administrativă este ridicată. Aceasta recomandă **reforma TVA-ului** ca alternativă mai eficientă, prin extinderea bazei de impozitare și aplicarea taxei la punctul de consum, oferind o soluție neutră și de creștere economică.

Participanții au convenit asupra necesității adaptării sistemelor fiscale la realitățile economiei digitale printr-o abordare multilaterală, capabilă să reducă riscurile fiscale și să asigure echitate între jurisdicții. Totodată, au subliniat importanța unei analize prudente a efectelor negative, precum distorsiuni concurențiale sau transferul costurilor către utilizatori.

✚ În data de 23 octombrie a.c., a avut loc **reuniunea rețelei reprezentanților permanenți ai parlamentelor naționale pe lângă Parlamentul European cu Echipa ONU Bruxelles**.

Reuniunea a avut ca obiectiv prezentarea rolului și a principalelor direcții de activitate ale Echipei ONU Bruxelles (UNBT), structură care reunește peste 30 de entități ale Națiunilor Unite și acționează ca *hub de expertiză în relațiile dintre ONU și Uniunea Europeană*.

UNBT are rolul de a coordona abordarea unitară a relației Sistemului ONU cu instituțiile europene - Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă, Consiliul UE, Consiliul European, Parlamentul European, Reprezentanțele Permanente ale Statelor Membre pe lângă UE, dar și cu Guvernul belgian, organizații internaționale, societatea civilă, mediul academic și alte părți interesate. UNBT își desfășoară activitatea prin grupuri de lucru și echipe operative care abordează teme prioritare pentru parteneriatul UE - ONU, precum: egalitatea de gen și drepturile femeilor, tineretul, digitalizarea, reziliența și securitatea alimentară, acțiunea climatică și biodiversitatea.

În acest context, UNBT a considerat oportună organizarea unei întâlniri cu reprezentanții permanenți ai parlamentelor naționale, cu scopul inițierii unui dialog interinstituțional și identificării unor modalități concrete de cooperare, în special în domeniile de interes comun pentru parteneriatul ONU - UE.

Echipa ONU și-a exprimat intenția de a invita rețeaua reprezentanților permanenți ai parlamentelor să participe la evenimente și activități tematice organizate la Bruxelles, pentru a facilita schimbul de informații și experiență.

În cadrul reuniunii, s-a subliniat că, într-un context marcat de multiple crize care afectează dezvoltarea durabilă, parteneriatul ONU - UE se bazează pe angajamentul comun față de multilateralism, solidaritate globală și o ordine internațională bazată pe reguli. De asemenea, au fost prezentate principalele mecanisme de cooperare dintre ONU și UE, inclusiv dialogurile anuale la nivel înalt; cooperarea în cadrul forumurilor interguvernamentale și summit-urilor globale; precum și coordonarea operațională prin *Acordul Cadru dintre Uniunea Europeană și Organizația Națiunilor Unite* pentru sprijin reciproc în cadrul misiunilor și operațiunilor pe teren.

AGENDA EUROPEANĂ A SENATULUI

➤ HOTĂRÂRI ADOPTATE

în temeiul Protocoloalelor nr.1 și 2 anexate Tratatului de la Lisabona, privind rolul parlamentelor naționale și aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității

✓ Luni, 3 noiembrie a.c.

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2024/2865 în ceea ce privește datele de aplicare și dispozițiile tranzitorii

[**COM\(2025\) 526**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1272/2008, (CE) nr. 1223/2009 și (UE) 2019/1009 în ceea ce privește simplificarea anumitor cerințe și proceduri aplicabile produselor chimice

[**COM\(2025\) 531**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Agenția Europeană pentru Produse Chimice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1907/2006, (UE) nr. 528/2012, (UE) nr. 649/2012 și (UE) 2019/1021

[**COM\(2025\) 386**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru competitivitate („FEC”), inclusiv a programului specific pentru activități de cercetare și inovare în domeniul apărării, de abrogare a Regulamentelor (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/783 și de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/696, (UE) 2023/588 și (UE) [EDIP]

[**COM\(2025\) 555**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind mecanismul de protecție civilă al Uniunii și sprijinul Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară și de abrogare a Deciziei nr.1313/2013/UE (mecanismul de protecție civilă al Uniunii)

[**COM\(2025\) 548**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/695

[**COM\(2025\) 543**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Decizie a Consiliului de instituire a programului specific de punere în aplicare a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor de participare și de diseminare în cadrul programului și de abrogare a Deciziei (UE) 2021/764

[**COM\(2025\) 544**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate pentru perioada 2028-2034 și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 și a Regulamentului (UE, Euratom) 2024/2509

[**COM\(2025\) 565**](#)

HOTĂRÂRE referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere Alegeți Europa pentru lansarea și dezvoltarea afacerii

[**COM\(2025\) 270**](#)

➤ DIPLOMAȚIE PARLAMENTARĂ

Senatorii **Vasile-Ciprian Rus**, președintele Comisiei pentru comunicații, tehnologia informației și inteligența artificială, și **Eugen-Remus Negoî**, membru al aceleiași comisii, au participat la reuniunea interparlamentară cu tema **Către o Europă digitală mai sigură și mai inovatoare: livrarea promisiunilor Actului privind serviciile digitale pentru cetățeni și piețe**, organizată de Comisia pentru digitalizare și tehnologia informației din Parlamentul danez, în contextul dimensiunii parlamentare a Președinției daneze a Consiliului UE. (3-4 noiembrie a.c., Billund).

Principalele teme ale reuniunii au vizat: *evaluarea aplicării Actului privind serviciile digitale (DSA) și consolidarea siguranței spațiului digital*, cu accent pe *protejarea copiilor și tinerilor în mediul online*, fără a le limita libertatea de exprimare și creativitatea; *responsabilitățile platformelor de comerț electronic*, în special ale celor care distribuie produse provenite din afara Uniunii Europene; precum și *modalitățile prin care UE își poate consolida poziția în domeniul digital*.

Participanții au convenit asupra necesității stabilirii unui echilibru între protejarea cetățenilor, furnizarea de servicii digitale la cele mai înalte standarde, și promovarea suveranității digitale, concomitent cu stimularea inovației tehnologice la nivel european.

În cadrul dezbaterilor, președintele Comisiei pentru comunicații, tehnologia informației și inteligența artificială a Senatului s-a referit la siguranța spațiului digital, subliniind necesitatea asigurării unui echilibru între reglementare și inovație. Senatorul Vasile-Ciprian Rus a subliniat că „Nu este suficient să cerem platformelor transparență și responsabilitate; trebuie să oferim și instrumente reale pentru ca statele, școlile, companiile și oamenii să poată folosi tehnologia în mod sigur și în avantajul lor”.

În intervenția sa, senatorul Eugen-Remus Negoî a subliniat că protecția tinerilor în mediul digital nu poate fi limitată la măsuri tehnice și legislative, ci trebuie susținută prin educație timpurie, conștientizare, monitorizare, raportare și cooperare între autorități, cu implicarea activă a părților interesate, inclusiv a tinerilor. Totodată, a evidențiat importanța programelor de alfabetizare digitală, care contribuie la dezvoltarea gândirii critice și la recunoașterea riscurilor online, precum dezinformarea, cyberbullying-ul și exploatarea digitală. De asemenea, senatorul a remarcat că „inteligența artificială este un instrument care creează, inovează, dar și care manipulează”, subliniind că „trebuie găsită o cale pentru a crea un echilibru între reglementare și libertatea de exprimare.”

În marja evenimentului, delegația Senatului a avut schimburi de opinii cu omologi din alte parlamente, pe subiecte legate de aplicarea DSA și viitoarele standarde europene pentru bunăstarea digitală (digital wellbeing).

Sursa:

[Participarea la reuniunea interparlamentară „Către o Europă digitală mai sigură și mai inovatoare: livrarea promisiunilor Actului privind serviciile digitale \(DSA\) pentru cetățeni și piețe”](#)

AGENDA EUROPEANĂ A PREȘEDINȚIEI ȘI A GUVERNULUI

🚩 **România și Rheinmetall AG - parteneriat strategic de peste 500 de milioane de euro pentru relansarea industriei naționale de apărare prin fondurile europene SAFE**

România a finalizat la începutul lunii noiembrie a.c., unul dintre cele mai importante parteneriate industriale din ultimele decenii: **acordul cu compania germană Rheinmetall AG pentru construirea unei fabrici de pulberi propulsive la Victoria, județul Brașov**.

Investiția de peste 500 milioane de Euro, realizată prin **mecanismul european SAFE**, reprezintă nu doar o creștere a capacităților militare, ci și un model de cooperare economică europeană în domeniul strategic al apărării.

Premierul Ilie Bolojan și ministrul Economiei, Radu Miruță, s-au întâlnit, luni, 3 noiembrie a.c., la Palatul Victoria cu delegația companiei germane Rheinmetall, condusă de CEO-ul Armin Papperger. În cadrul întrevederii a fost semnat *acordul final* de colaborare pentru realizarea unei investiții strategice la Victoria (județul Brașov): o fabrică de pulberi pentru muniție, construită de la zero, care ar putea

să devină cea mai performantă din lume. Acest parteneriat între Pirochim Victoria (Romarm) și Rheinmetall AG va conduce la constituirea societății mixte Rheinmetall Victoria SA. Statul român va deține 49% din acțiuni, iar Rheinmetall 51%, într-o formulă care păstrează controlul strategic românesc prin drept de veto asupra deciziilor majore.

Premierul Ilie Bolojan a arătat că "România începe să se profileze ca un jucător cu potențial în industria de apărare din sud-estul Europei", subliniind astfel, poziționarea strategică a țării în ecosistemul industrial european și NATO.

Un element deosebit de semnificativ al acestui acord îl reprezintă *procesul de renegociere condus de ministrul Radu Miruță, cu sprijinul Administrației Prezidențiale și al Guvernului*. Echipa ministerială a revizuit "pagină cu pagină" înțelegerea inițială, obținând avantaje suplimentare substanțiale pentru statul român, dintre care: împărțirea egală a finanțării europene de 47 milioane euro (anterior atribuită exclusiv Rheinmetall); reducerea taxei de licență de la 8% la 6% din cifra de afaceri (estimată la 200 milioane euro anual); creșterea chiriei pentru platforma construită de stat de la 6 la 9 milioane euro pe an; scăderea perioadei de amortizare de la 25 la 15 ani; obligația integrării furnizorilor locali în lanțul de aprovizionare; menținerea dreptului de veto al statului român pentru decizii strategice (împrumuturi, vânzări, cedări de acțiuni); stimularea economiei naționale prin dezvoltarea industriei pe orizontală.

Proiectul de la Victoria este primul care utilizează mecanismul SAFE (Strategic Technologies for Europe Platform). Participarea la programul SAFE are trei componente: apărare, bugetară și de infrastructură. Instrumentul SAFE (Security Action for Europe) este un mecanism financiar temporar al Uniunii Europene, cu un buget de 150 de miliarde euro, sub formă de împrumuturi cu dobândă redusă, pentru care 19 state membre, inclusiv România, și-au exprimat interesul.

Programul este complementar inițiativelor NATO și sprijină obiectivul autonomiei strategice a Uniunii Europene. România beneficiază, prin acest mecanism, de aproximativ 16 miliarde de euro, din care circa 11 miliarde euro sunt alocate pentru producția militară (armament, muniție și tehnologii conexe), iar aproximativ 5 miliarde euro sunt destinate dezvoltării infrastructurii de transport cu dublă utilizare (civilă și militară).

Este a doua alocare ca ordin de mărime stabilită de Comisie.

În perioada imediat următoare, vor fi definitive negocierile pentru accesarea fondurilor europene prin programul SAFE, urmând ca planurile de dotări să fie apoi aprobate în ședință a CSAT în a doua jumătate a lunii noiembrie și prezentate ulterior Comisiei Europene.

Conform declarației CEO-ului Papperger: "Rheinmetall-Victoria SA va fi cea mai modernă companie din lume în domeniul producerii de pulberi cu bază dublă și triplă." și va crea aproximativ 700 de noi locuri de muncă. Construcția va demara în 2026, iar livrarea primelor produse se va face în 2028.

Ministerul Economiei poartă discuții avansate pentru utilizarea fondurilor SAFE și în alte sectoare strategice: industria navală (inclusiv salvarea Șantierului Naval Mangalia), mașina de luptă a infanteriei, armamentul de asalt, drone militare. Aceste proiecte sunt coordonate împreună cu Ministerul Apărării Naționale, Cancelaria Prim-Ministrului și Administrația Prezidențială pentru asigurarea compatibilității tehnologice și a unui raport optim cost-beneficiu.

De asemenea, guvernul finalizează o ordonanță de urgență (în procedura de avizare la CSAT) menită să simplifice procedurile de investiții în industria de apărare, în principal prin: utilizarea eficientă a fondurilor disponibile în conturile companiilor de stat (inclusiv acoperirea TVA); păstrarea dreptului de veto al statului chiar în parteneriate minoritare; simplificarea managementului companiilor mixte cu investitori străini; deblocarea rapidă a proiectelor strategice

Această reformă legislativă este esențială pentru implementarea eficientă a mecanismului SAFE.

România intră astfel, într-o "nouă etapă strategică", după cum a arătat premierul Bolojan, transformând presiunile geopolitice în oportunități de dezvoltare durabilă.

Următoarele luni vor fi decisive pentru finalizarea negocierilor cu Comisia Europeană și pentru prezentarea proiectelor complete pentru utilizarea celor peste 16 miliarde euro.

Detalii aici

- ✓ [Colaborare între statul român și Rheinmetall AG pentru o investiție de peste 500 de milioane de euro în industria națională de apărare](#)
- ✓ <https://gov.ro/ro/stiri/conferinta-de-presa-sustinuta-de-ministrul-economiei-digitalizarii-antreprenoriatului-i-turismului-radu-miruta>
- ✓ [Comunicat de presă - Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului](#)

✚ **România a înregistrat un grad de absorbție de 95,16% pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014–2020, gestionând fonduri europene în valoare de 12,08 miliarde euro dintr-un total alocat de 12,7 miliarde euro.**

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, Florin-Ionuț Barbu, remarcă performanța fermierilor și a beneficiarilor PNDR, evidențiind investițiile eficiente, care generează de locuri de muncă și valoare adăugată și sporesc competitivitatea produselor românești. APIA a menținut un ritm constant al plăților, contribuind la stabilitatea financiară a sectorului agricol.

Pe măsură ce PNDR 2014–2020 se apropie de final, eforturile MADR se concentrează pe închiderea eficientă a programului și pe implementarea Planului Strategic PAC 2023–2027, care aduce noi finanțări pentru procesare, irigații, energie regenerabilă, digitalizare și tinerii fermieri.

Măsurile cu cel mai mare impact în cadrul PNDR au inclus: modernizarea exploatațiilor agricole și dotarea cu tehnologii performante (Submăsura 4.1); dezvoltarea unităților de procesare și marketing (Submăsura 4.2); sprijinirea tinerilor fermieri (Submăsura 6.1); crearea și modernizarea infrastructurii rurale de bază (Submăsura 7.2); dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii agricole și silvice, inclusiv sistemele de irigații (Submăsura 4.3).

[Detalii aici](#) 🖱️

✚ **România, lider european în agricultură în 2025**

România și-a consolidat poziția de lider în agricultura europeană, atingând performanțe istorice în exporturile de cereale și animale vii către piețele din afara Uniunii Europene, potrivit datelor Comisiei Europene - Agridata Europa.

Astfel, **România ocupă locul 1 în UE la exportul de cereale**, poziție menținută și în primul trimestru al anului comercial 2025/2026 (1 iulie 2025 – 30 iunie 2026); a obținut recorduri financiare absolute în sectorul zootehnic; cu vânzări de aproape 500 milioane euro în primele 10 luni ale anului 2025: 210 milioane euro - ovine vii; 150 milioane euro - bovine vii; 100 milioane euro - carne de pasăre.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a sprijinit aceste performanțe prin reformarea sistemului de subvenții, scheme de ajutor de stat dedicate zootehniei și fonduri europene pentru investiții în ferme, procesare și bunăstarea animalelor.

Prin Planul Strategic 2023–2027, MADR a pus la dispoziție: peste 3 miliarde euro pentru ferme, unități de procesare și irigații; scheme de sprijin cuplat și ajutoare naționale tranzitorii pentru ovine, bovine și avicole; programe de bunăstare și biosecuritate; instrumente de promovare a produselor românești în Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Asia.

[Detalii aici](#) 🖱️

✚ **Ministerul Muncii din România și Ministerul Federal al Muncii din Germania intenționează să semneze, în decembrie a.c., o nouă Declarație Comună de Intenție privind cooperarea în domeniul pieței muncii și politicilor sociale, valabilă pentru perioada 2025–2027.**

În pregătirea evenimentului, dr. Michael Schäfer, secretar de stat și șef al Administrației din cadrul ministerului german a avut o întrevedere cu secretarul de stat Ciprian-Nicolae Văcaru (București, x noiembrie a.c.). Oficialii au subliniat soliditatea parteneriatului bilateral și angajamentul pentru protejarea lucrătorilor, promovarea unei piețe a muncii echitabile și dialog social eficient.

Noua Declarație vizează, în principal, protejarea lucrătorilor mobili și facilitarea accesului la informații și servicii sociale; combaterea exploataării lucrătorilor și a traficului de persoane; cooperarea instituțională în domenii precum pensii, inspecția muncii și securitate socială; schimbul de bune practici și promovarea dialogului social.

Un subiect important pe agenda de discuții a fost inițiativa *Rețelei Europene de Centre de Consiliere pentru Lucrători Mobili*, propusă de partea germană. Oficialii români au apreciat utilitatea acestei rețele, subliniind însă necesitatea unei analize detaliate pentru evitarea suprapunerilor cu rețeaua EURES.

[Detalii aici](#) 🖱️

✚ **În marja Forumului Partnership for Transatlantic Economic Cooperation (P-TEC) și a Reuniunii Ministeriale dedicate *Coridorului Vertical de Energie*, organizate la Atena, în perioada 5–7 noiembrie a.c., ministrul finanțelor, Alexandru Nazare, a avut o serie de discuții axate pe investiții strategice, tranziția energetică și noile politici fiscale menite să sprijine creșterea economică sustenabilă la nivel global.**

În marja reuniunilor dedicate, în principal, consolidării cooperării economice între Europa și Statele Unite, ministrul român a avut întrevederi cu miniștrii energiei din statele Coridorului Vertical - Grecia, Bulgaria, România, Republica Moldova și Ucraina.

Coridorul Vertical de Energie reprezintă o inițiativă strategică regională care va permite transportul gazelor naturale din sudul către nordul Europei; precum și transportul de gaze naturale lichefiate (LNG) din terminalele din Grecia și Turcia, inclusiv din Statele Unite.

Ministrul Nazare a subliniat rolul central al României în acest proiect, prin poziția sa geografică strategică, prin rețeaua de interconectare și infrastructura existentă, inclusiv conducta BRUA, integrată în sistemul Coridorului Vertical. Prin acest proiect, România devine un nod regional de transport și distribuție a gazelor naturale și, astfel, un promotor al rezilienței energetice europene și transatlantice. Discuțiile s-au concentrat pe consolidarea „Rutei 1” – traseul principal de transport al gazelor din Grecia spre România, prin Bulgaria; și pe extinderea Rutelor 2 și 3, care vizează diversificarea fluxurilor energetice către Ucraina, Republica Moldova, Marea Neagră și din regiunea Mării Caspice. Aceste proiecte urmează să fie dezvoltate prin granturi europene și instrumente financiare transatlantice, într-un cadru echilibrat între eficiență și responsabilitate fiscală.

În marja forumului, ministrul Nazare a avut întâlniri bilaterale cu Chris Wright, Secretarul american al Energiei, și Doug Burgum, Secretarul de Interne al SUA și președinte al Consiliului Național pentru Energie, în cadrul cărora a abordat tema cooperării transatlantice în domeniile energiei, investițiilor și securității infrastructurilor critice; precum și cu Jarrod Agen, directorul executiv al Consiliului American pentru Dominanță Energetică, privind parteneriatul româno-american în domeniul energiei.

România își reafirmă angajamentul față de o abordare strategică și responsabilă fiscal, bazată pe utilizarea eficientă a fondurilor europene și pe cooperarea cu instituțiile financiare americane. Ministrul român a propus, totodată, organizarea unui eveniment similar la București, care să asigure continuitatea dialogului pe teme abordate în cadrul Forumului P-TEC.

[Detalii aici](#)

 Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului (MEDAT) a participat, în perioada 4-6 noiembrie 2025, cu stand național, amplasat în spațiul dedicat Europei, la World Travel Market (WTM) Londra, unul dintre cele mai de anvergură evenimente internaționale dedicate profesioniștilor din industria turismului.

Alături de reprezentanții Ministerului, 35 de co-expozanți - turoperatori, hoteluri, asociații de profil, organizații de management al destinației și autorități locale, au promovat diversitatea turistică a României.

Pe durata târgului, pe ecranele standului au rulat videoclipuri de promovare realizate de Charlie Ottley și **producția „România Atractivă”, finanțată prin PNRR**, prezentând obiective și experiențe gastronomice din 23 de județe.

Programul standului a fost structurat tematic, cu accent pe turismul cultural, city break-uri și segmentul MICE (*Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions*). Printre prezentările de specialitate s-au numărat : „Craiova – un oraș ca un festival” (Primăria Craiova); „Transilvania - întâlniri captivante” (Travel Carpathia); „Descoperiți Bucureștiul” (Apex Alliance Hotel Management și Hotel Radisson Blu București); „Prahova – o evadare pentru toate sezoanele” (Asociația pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului Prahova).

[Detalii aici](#)

ȘTIAȚI CĂ....?

Vineri, 21 noiembrie a.c., Aula Magna a Facultății de Drept din București va găzdui un eveniment de excepție: **„cel mai amplu dialog cu un comisar european organizat vreodată în România”,** o oportunitate unică de a interacționa cu cel mai înalt oficial român de la Bruxelles, **Roxana Mînzatu, Vicepreședinta Executivă pentru drepturi sociale și competențe, locuri de muncă de calitate și pregătire a Comisiei Europene.**

În această calitate, Roxana Mînzatu coordonează eforturile Uniunii Europene de consolidare a capitalului uman, misiunea sa principală fiind cea de a ghida implementarea *Pilonului european al drepturilor sociale* și de a promova o Europă a egalității și a șanselor reale pentru toți.

Evenimentul, coorganizat de **Europuls - Centrul de Expertiză Europeană și Universitatea din București**, va oferi participanților ocazia unică de a discuta direct cu vicepreședinta CE, despre rolul

României în Uniunea Europeană, viitorul muncii și al educației, implicarea noilor generații și noul Cadru Financiar Multianual al UE.

Dialogul are loc în contextul celei de-a XIII-a ediții a Forumului EUROSAT, cel mai important forum de afaceri europene din România, desfășurat sub patronajul Parlamentului European, Comisiei Europene și al Președinției Consiliului UE.

 Participarea este gratuită.Înscrierile se fac pe [site-ul oficial al evenimentului](#), în limita locurilor disponibile.